

Selvitys jäte- ja hankintalainsäädännön rajapinnoista

Talousvaliokunta

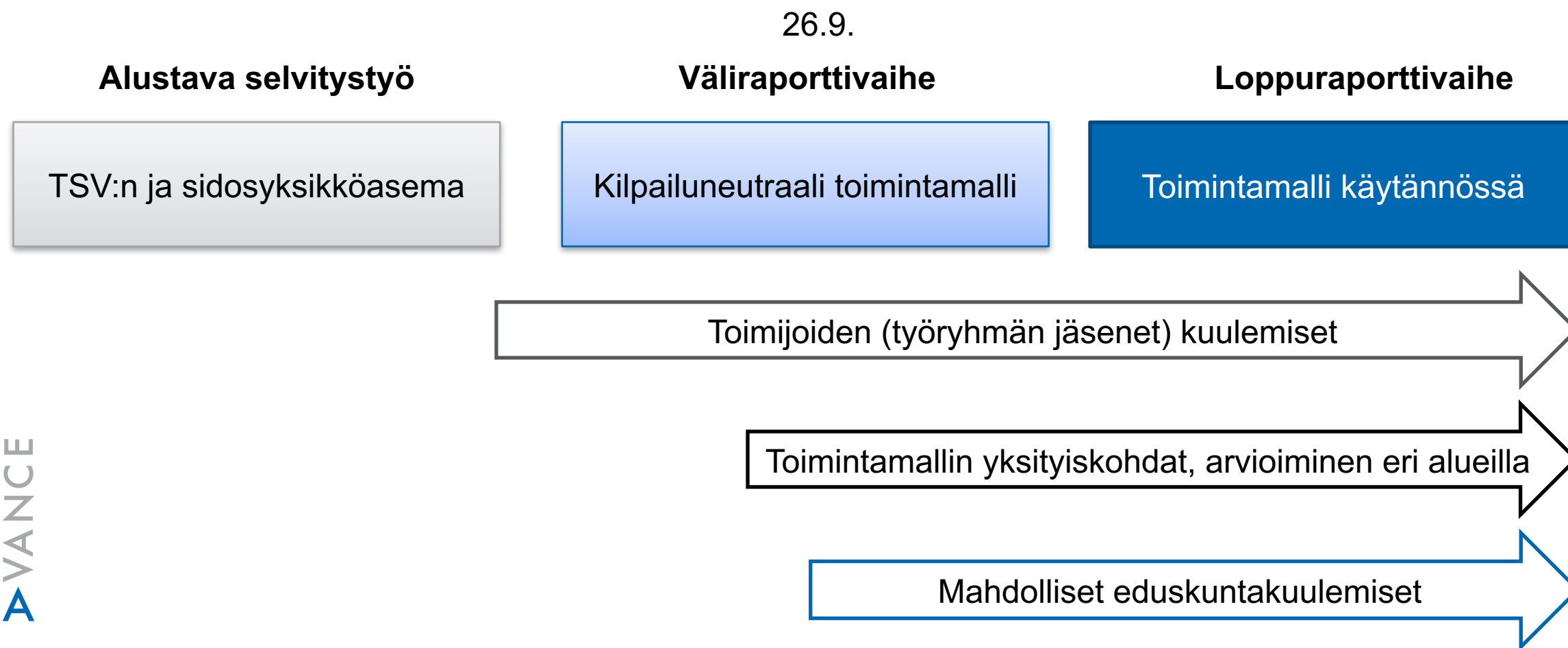
6.10.2016

Mikko Alkio

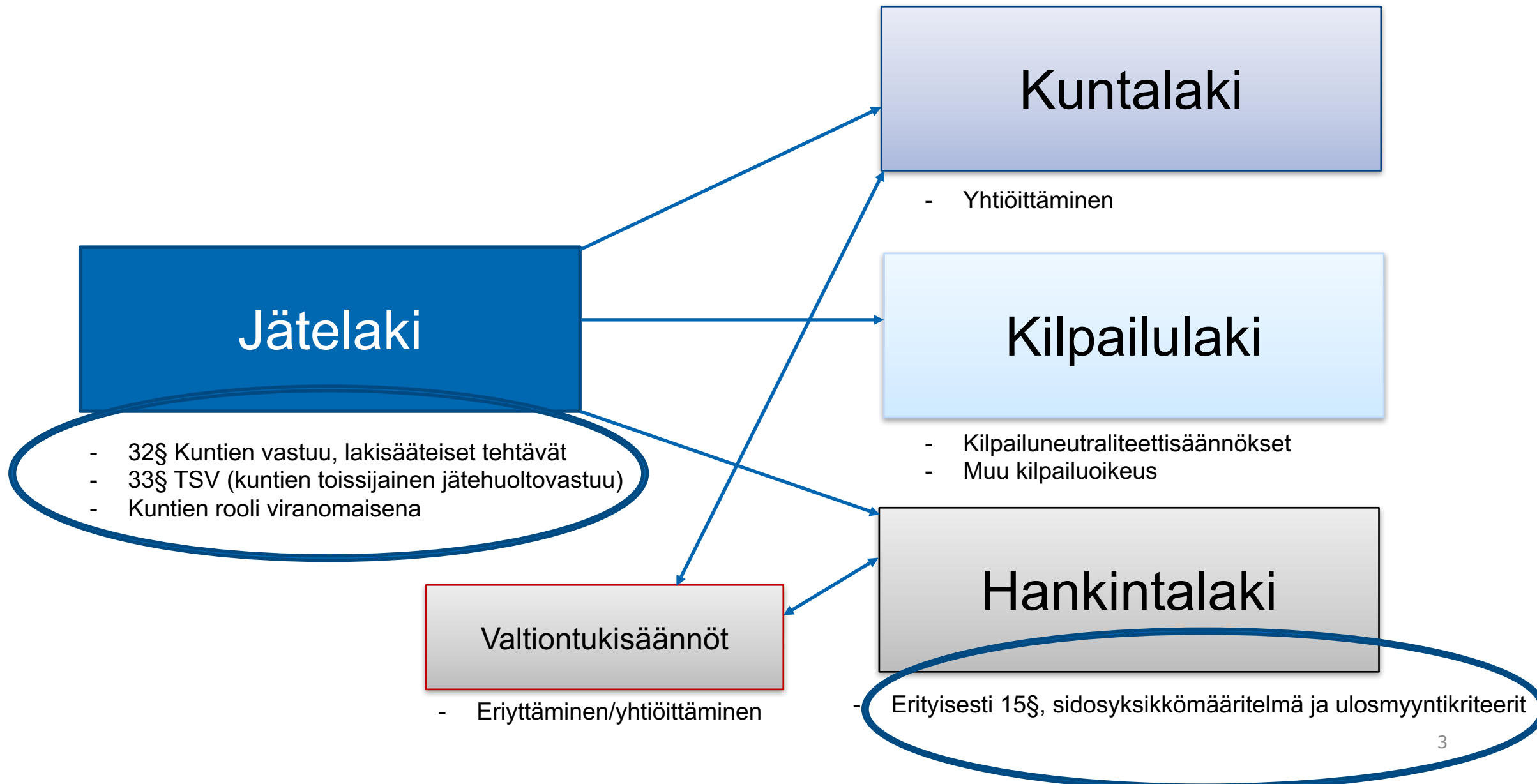
Sisältö

1. Selvitysprosessi
2. Nykytilaan liittyvät rajanveto-ongelmat
3. Sidosyksiköiden asema uudessa hankintalaissa
4. Kilpailuneutraali toimintamalli

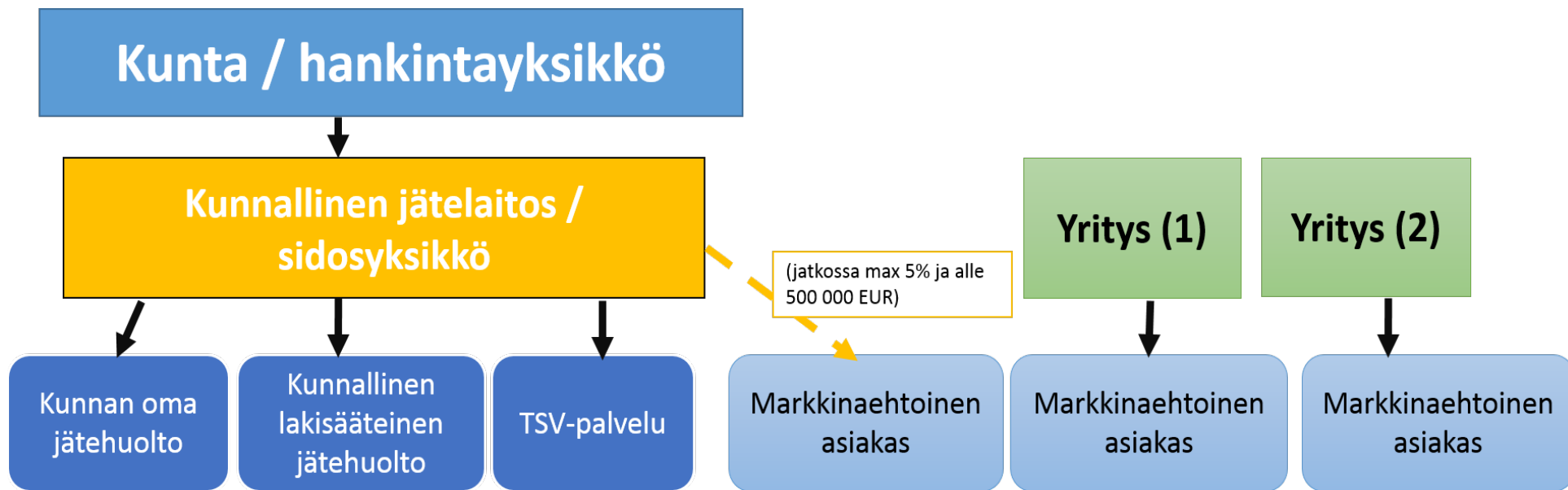
Selvitysprosessi



LAINSÄÄDÄNNÖN RAJAPINNAT: SELVITYKSEN YDIN



Sidosyksiköiden asema uudessa hankintalaissa



Sidosyksiköiden asema uudessa hankintalaissa

- Uuden hankintalain 15 §:n mukaan sidosyksikkö saisi harjoittaa liikevaihdostaan enintään viisi prosenttia ja enintään 500.000 euroa muiden kuin siihen määräysvaltaa käyttävien hankintayksiköiden kanssa.
 - Sovelletaan vuoden 2019 alusta lukien.
 - Rajojen täyttymistä arvioidaan edeltävän kolmen vuoden keskimääräisen liikevaihdon perusteella.
- Arviomme mukaan ehdotettu uusi hankintalain 15 § ei estä kuntia järjestämästä lakisääteisiin velvollisuuksiinsa kuuluvia jätehuollon palveluita sekä TSV-palvelua määräysvallassaan olevien kunnallisten jätelaitosten toimesta.
 - TSV-palvelussa ei ole kyse toiminnasta, joka tulisi ottaa huomioon sidosyksikköasemaan vaikuttavana liikevaihtona.
 - Tätä tulkintaa tukee myös uuden hankintadirektiivin relevantin artiklan sanamuoto.
- Ehdotettua uuden hankintalain 15 §:n sanamuotoa saattaa kuitenkin olla aiheellista tarkentaa tältä osin.

Sidosyksiköiden asema uudessa hankintalaissa

Uuden hankintadirektiivin 12 artiklan 1 kohta:

1. *Hankintasopimus, jonka hankintaviranomainen tekee yksityisoikeudellisen tai julkisoikeudellisen oikeushenkilön kanssa, jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:*
 1. *hankintaviranomainen käyttää kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään;*
 2. ***yli 80 prosenttia kyseisen määräysvallassa olevan oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä; ja***
 3. *määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimuksen mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.*

Hankintaviranomaisen katsotaan käyttävän oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla, jos se käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategiaan tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin. Tällaista määräysvaltaa voi käyttää myös toinen oikeushenkilö, joka on samalla tavoin hankintaviranomaisen määräysvallassa.

Alustavia ehdotuksia lainsäädäntömuutoksiksi

Nykyinen ehdotus uuden hankintalain 15 § 1 momentiksi	Uusi ehdotus uuden hankintalain 15 § 1 momentiksi
Tätä lakia ei sovelleta hankintaan, jonka hankintayksikkö tekee sidosyksiköltään. Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.	Tätä lakia ei sovelleta hankintaan, jonka hankintayksikkö tekee sidosyksiköltään. Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa. <i>Muiden tahojen kanssa harjoitettuna liiketoimintana ei pidetä yksikön liiketoimintaa, joka syntyy yksikön suorittaessa sellaisia lakisääteisiä tehtäviä, jotka se on vastaanottanut yksikköön määräysvaltaa käyttävältä hankintayksiköltä tai muilta kyseisen hankintayksikön määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä.</i> <i>[Edellä mainitusta muutosesityksestä huolimatta esitetty ulosmyyntisäännös aiheuttaa merkittäviä muutospaineita kunnalliselle jätehuollolle.]</i>

Nykytilaan liittyvät kilpailuneutraliteettiongelmamat

